بیانات در دیدار کارگزاران حج - 20 /شهریور/ 1392

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم
اوّلاً خوشامد عرض میکنیم به همه‌ی برادران و خواهران عزیز، کارگزاران پر افتخار یکی از برجسته‌ترین خدمات در جامعه‌ی اسلامی، یعنی حجّ ابراهیمی و زیارت خانه‌ی خدا و زیارت مدینه‌ی منوّره. و امیدواریم که این افتخار بزرگ ذخیره‌ی آخرت برای شماها باشد و حرکت و تلاش و اقدام در این مجموعه‌ی مبارك را آن‌چنان با اخلاص انجام بدهید که در نامه‌ی اعمال شما ان‌شاءالله مثل خورشیدی بدرخشد. از زحماتی هم که آقایان محترم، مسئولین در باب حج میکشند، تشکر میکنیم ؛ حقیقتاً جای قدردانی دارد این اقداماتی که بیان کردند ؛ چه در زمینه‌های فرهنگی و معنوی و اخلاقی و تربیتی، و چه در زمینه‌های عملیّاتی و اجرایی و سازمانی.
آنچه مهم است این است که ما بدانیم حج یکی از نقاط قوّت آیین مقدّس اسلام است ؛ گرچه نقاط قوّت در مجموعه‌ی شریعت اسلامی یکی دوتا نیست، کم نیست، امّا حج به خاطر این خصوصیّاتی که در آن هست - که کمابیش همه با این خصوصیّات آشنا هستیم - یك برجستگی‌ای دارد ؛ در واقع میشود گفت که حج مایه‌ی اقتدار جامعه‌ی اسلامی است، مایه‌ی اقتدار امّت اسلامی است. آن روزی که ما مسلمانها در کشورهای مختلف، از مذاهب مختلف این توفیق را پیدا کنیم، این بلوغ فکری را پیدا کنیم که در واقع و به معنای حقیقی کلمه "امّت اسلامی" را تشکیل بدهیم - که متأسّفانه تا حالا ما مسلمانها این توفیق را پیدا نکردیم و به این بلوغ سیاسی و فکری و اخلاقی نرسیدیم - و بتوانیم مجموعه‌ی مسلمانها از اقصای شرق عالم تا منتهای غرب عالم اسلامی یك امّت باشیم، ولو با دولتهای مختلف، آن روز خواهیم فهمید که حج چگونه مایه‌ی اقتدار و استحکام و اعتلا و آبرومندی این امّت است.
امروز هم نظام جمهوری اسلامی با این چشم باید به حج نگاه کند: وسیله‌ی اقتدار ؛ چه‌جور اقتداری؟ آیا مراد ما از این اقتدار، شبیه اقتدارهای مادّی و سیاسی و نظامی، یا حتّی از قبیل اقتدارهای نرم‌افزاری، مثل اقتدار فرهنگی [و] اقتدار زبان است؟ نه، خیلی بالاتر از این است. حجّ علاوه بر اینکه اقتدار سیاسی دارد، علاوه بر اینکه اقتدار فرهنگی نظام اسلامی را به دنیا نشان میدهد، اقتدار معنوی دارد ؛ یعنی انسانها را از درون میسازد، آماده‌ی عبور از موانع دشوار میکند، چشم آنها را به حقایقی باز میکند که بدون حضور در عرصه‌ی حج این حقایق دیدنی نیست، لمس کردنی نیست ؛ آنجا است که انسان میفهمد برخی از حقایق معنوی اسلام را، حقایق تربیتی اسلام را ؛ یك چنین چیزی است حج.
یکی از لوازم حجّ به معنای درست کلمه، این است که حجّاج در عرصه‌ی حج و در میدان این فریضه‌ی بزرگ اسلامی، به معنای واقعی کلمه برادرانه با هم رفتار کنند ؛ به چشم برادر به یکدیگر نگاه کنند، نه به چشم بیگانه، نه به چشم دشمن ؛ به چشم کسانی به هم نگاه کنند که به سمت یك هدف در حال حرکتند ؛ یك چیز را میجویند ؛ بر گرد یك محور حرکت میکنند. اینکه فرمودند: فَلا رَفَثَ وَ لا فُسوقَ وَ لا جِدالَ فِی الحَجّ، (۱) مراد از "لا جدال" جدال با دشمن نیست ؛ اتّفاقاً حج مظهر جدال با دشمن است. بعضی از کج‌بین‌ها و بددل‌ها خواسته‌اند این‌جور بگویند که "لا جدال فی الحجّ" ؛ شما چرا در حج مراسم برائت برپا میکنید؟ این جدالی که در برائت هست، جدال با شرك است، جدال با کفر است ؛ این جزو اساسی‌ترین خطوط حیات اسلامی است ؛ آن جدالی که در حج نباید باشد، جدال برادران با یکدیگر است، جدال مؤمنین با یکدیگر است، جدال دلهای معتقد به توحید با یکدیگر است ؛ این جدال نباید باشد. باید سعی بکنیم که نه فقط جدال زبانی نداشته باشیم، تنافر قلبی هم نداشته باشیم ؛ درست عکس آن چیزی که امروز دشمنان اسلام درصدد ایجاد آن در جامعه‌ی اسلامی‌اند ؛ این را توجّه داشته باشید. اختلاف مذاهب اسلامی، اختلاف شیعه و سنّی در حدّ اختلاف عقیدتی - یکی یك عقیده‌ای دارد، دیگری یك عقیده‌ی دیگری دارد ؛ اینها باهم اختلاف دارند - مشکلی به‌وجود نمی‌آورد ؛ مشکل آن وقتی است که این اختلاف عقیدتی به اختلاف روحی، به اختلاف رفتاری، به درگیری، به ستیزه‌گری، به دشمنی بینجامد ؛ دشمنان دنیای اسلام دنبال این فکرند، دنبال این نقشه‌اند. خوب فهمیدند که اگر در دنیای اسلام مذاهب اسلامی گریبان یکدیگر را بگیرند و کشمکش با همدیگر را

شروع کنند، رژیم غاصب صهیونیست نفس راحتی خواهد کشید ؛ این را خوب فهمیدند، درست فهمیدند ؛ لذا از یك طرف گروه‌های تکفیری را به راه می‌اندازند که نه فقط شیعه را تکفیر کنند، بلکه بسیاری از فِرق اهل سنّت را هم تکفیر کنند ؛ از آن طرف هم یك عدّه مزدور را به راه بیندازند که برای این آتش هیمه فراهم کنند، بنزین روی آتش بریزند ؛ که می‌بینید، میشنوید، یا خبر دارید. وسائل ارتباط جمعی و رسانه در اختیار اینها میگذارند ؛ در کجا؟ در آمریکا! در کجا؟ در لندن! آن تشیّعی که از لندن و از آمریکا بخواهد برای دنیا پخش بشود، آن تشیّع به درد شیعه نمیخورد. رهبران دینی تشیّع و بخصوص بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، امام بزرگوار و دیگران، این همه تأکید میکنند بر حفظ اتّحاد امّت اسلامی و برادری مسلمانان با یکدیگر، آن‌وقت یك عدّه‌ای - کاسه‌ی داغ‌تر از آش - دنبال آتش‌افروزی، دنبال ایجاد درگیری و اختلاف [هستند]. این همان چیزی است که دشمن میخواهد ؛ این همان چیزی است که دشمنان دنیای اسلام که نه شیعه‌اند، نه سنّی‌اند، نه این را دوست دارند، نه آن را دوست دارند، دنبالش هستند. اینها را باید بفهمیم، اینها را باید توجّه کنیم.

یك نکته‌ی اساسی دیگر که باز نقطه‌ی قوّت حج است و مایه‌ی اقتدار حج است، این است که فرهنگ اسلامی ناب میان مسلمانان تبادل پیدا کند، تجربیّات اسلامی میان مسلمانها تبادل پیدا کند. از فلان کشور اسلامی ممکن است ما چیزهایی شنیده باشیم، امّا شنیدن فرق میکند با اینکه انسان با مردمی که اهل آن کشورند بنشیند، رویاروی از آنها بشنود ؛ او هم آنچه را که درباره‌ی ایران اسلامی عزیز ما شنیده است، این را با آنچه که در شما میبیند، از شما میشنود، مقایسه بکند، بتواند حقیقت را کشف کند. حجم تبلیغات علیه نظام جمهوری اسلامی یك حجم وحشت‌آوری است ؛ تعداد رسانه‌ها - با شیوه‌های گوناگون - علیه نظام جمهوری اسلامی در دنیا یك تعداد نجومی عجیبی است. فلان جوانی که اهل فلان کشور آفریقایی است یا فلان کشور آسیایی است یا فلان کشور عربی و غیر عربی است، وقتی می‌نشیند پای اینترنت یا می‌نشیند پای فلان رسانه‌ی بین‌المللی یا در دست میگیرد فلان مطبوعه‌ی بین‌المللی را، از کجا بفهمد که آنچه در اینجا نوشته است نسبت به ایران اسلامی، خلاف واقع است؟ حضور شما در حج، در این عرصه‌ی بین‌المللی این فرصت را به شما میدهد که حقایق را منتقل کنید ؛ نه فقط با زبان، بلکه با زبان و عمل ؛ حقایق اسلام را بگویید، حقایق شیعه را بگویید، حقایق انقلاب اسلامی را بگویید، ماجراهایی را که امروز وجود دارد بگویید.

یك نقطه‌ی مهم و اساسی دیگر در حج، همان چیزی است که اشاره شد: تقویت معنویّت در وجود خود ما. عزیزان من! ما در میدانهای جهاد در راه خدا در صورتی میتوانیم مقاومت کنیم که دلمان لبالب باشد از ایمان به خدا و سرشار از توکل به خدای متعال ؛ بدون معنویّت نمیشود حرکت کرد، بدون ایمان قوی نمیشود گردنه‌های دشوار را پیمود، بدون توکل به خدای متعال نمیشود چشم بر هیمنه‌ی ظاهری قدرتها بست و قدرت حقیقی را دید ؛ توکل لازم است، ایمان لازم است، حُسن‌ظنّ به وعده‌ی الهی لازم است ؛ اینها در حج تأمین میشود. آنجا انسان میرود «لیشهدوا منافع لهم» ؛ (۲) این منافع فقط منافع دنیوی نیست ؛ منافع دنیوی است، منافع اخروی است، منافع معنوی است، منافع روحی است ؛ این حج است.

خب، امروز ملاحظه میکنید در دنیای اسلام غیر از کارهایی که دشمنان در زمینه‌ی ایجاد اختلاف فکری و روحی و عقیدتی میکنند، آتش‌افروزی هم میکنند ؛ ببینید در کشورهای همسایه‌ی ما - در پاکستان یك جور، در عراق یك‌جور، در سوریه یك‌جور، در بحرین یك‌جور - چطور آتش جنگ را برمی‌افروزند بین مردم به بهانه‌ی شیعه و سنّی ؛ آنجایی هم که مسئله‌ی شیعه و سنّی نیست، اسم شیعه و سنّی رویش میگذارند، که من مکرّر اشاره کرده‌ام به مواردی از اینها ؛ حاضرند منطقه را به آتش بکشند، برای خاطر مقاصد سیاسی ؛ ابرقدرتها این‌جوری‌اند. ابرقدرتها از اینکه یك انفجاری در فلان محلّه‌ی فلان شهر عراق رخ بدهد، پنجاه نفر در این انفجار کشته بشوند، هیچ باکی ندارند ؛ از اینکه در کشور سوریه حوادثی به‌وجود بیاید که یك کشور بتدریج تبدیل بشود به ویرانه ؛ یا در مصر یا در نقاط دیگر، هیچ باکی ندارند. برای منافع نامشروع خودشان ابرقدرتها - آمریکا و امثال آمریکا - از این قبیل کارها انجام میدهند. حالا این رویکرد جدیدی که آمریکایی‌ها در مورد سوریه دارند، امیدواریم جدّی باشد ؛ این هم باز یك بازی سیاسی دیگری نباشد ؛ هفته‌ها است که دارند مردم این منطقه را تهدید میکنند به ایجاد یك جنگ، ایجاد یك درگیری

پرخسارت، برای خاطر منافعی که برای خودشان تعریف کرده‌اند، دفاع از این منافع را هم برای خودشان مشروع میدانند، ولو منافع ده کشور دیگر و ده ملّت دیگر را هم پایمال بکنند ؛ این‌جوری‌اند. انصاف و نگاه به منافع بشریّت و انسانیّت و منافع کلان آحاد بشر که برایشان مطرح نیست، اسمش را میگذارند منافع ملّی [که] در واقع منافع ملّی خودشان هم نیست، منافع صهیونیستها است، منافع دشمنان بشریّت است، منافع سرمایه‌دارانی است که در طول هفتاد هشتاد سال گذشته نشان دادند که به هیچ اصلی از اصول انسانیّت پایبند نیستند ؛ اسم این را میگذارند منافع ملّیِ خودشان و برای این منافع ملّیِ ادّعایی، حاضرند همه‌ی آتشها را برافروزند. الان چندین هفته است که در این منطقه با تهدید به جنگ و تهدید به بمباران جنجالی بپا کردند. خب، حالا این رویکرد اخیر اگر جدّی باشد، برگشت از آن کار خودسرانه و غلطی است که در این چند هفته دنبال کردند ؛ امیدواریم جدّی باشد ؛ این وضع منطقه است، وضع دنیا است.

جمهوری اسلامی با نگاه باز، با چشم باز، با حواس جمع، به همه‌ی این مسائل نگاه میکند ؛ آنچه ما میفهمیم این است که ما بایستی به‌عنوان یك ملّت، به‌عنوان یك جمعیّت عظیم هفتاد هشتاد میلیونیِ واقع در یك منطقه‌ی حسّاس عالم، با نگاه درست، با استفاده‌ی از اقتدار اسلامی، جای پای خودمان را محکم کنیم ؛ اهداف انسانی و والای خودمان را که از اسلام گرفته‌ایم، در معرض نگاه و دید همه‌ی بشریّت بگذاریم و بشریّت را دعوت کنیم به آن چیزی که اسلام به بشریّت هدیه میدهد ؛ این وظیفه‌ی ما است. مکرّر عرض کرده‌ایم: ساخت اقتدار درونی ملّت که در درجه‌ی اوّل با ایمان صحیح و راسخ و با اتّحاد آحاد مردم و با عمل درست مسئولین کشور و با همراهی مسئولان و آحاد مردم و با توکل به خدای متعال انجام خواهد گرفت ؛ یعنی به‌کار گرفتن عقل و معنویّت و توکل و حرکت و عمل ؛ بلاشك در اوضاع منطقه هم اثر میگذارد، کما اینکه تا حالا هم اثر گذاشته است. و امیدواریم که ان‌شاءالله این حضور معنوی در عرصه‌های مختلف و از جمله حضور شما در حج با این منطق قوی، با این نگاه روشن، بتواند آن چیزی را که اسلام برای نظام، برای مردم عالم، برای مسلمانان، برای غیرمسلمانان، برای انسانیّت خواسته است، تأمین کند و وسائل سعادت عمومی را فراهم بکند.

از همه‌ی شما التماس دعا داریم، امیدواریم ان‌شاءالله حجّ خوبی را امسال داشته باشید و توفیقات الهی [و] لطف الهی شامل حال همه‌ی شما و همه‌ی حجّاج ایرانی و همه‌ی حجّاج بیت‌اللهالحرام از اکناف عالم اسلام باشد ؛ حجّ مقبولی ان‌شاءالله داشته باشید.

والسّلام علیکم و رحمةالله و برکاته

۱) سوره‌ی بقره، بخشی از آیه‌ی ۱۹۷

۲) سوره‌ی حج، بخشی از آیه‌ی ۲۸